

Előfizetési árak:
 Egész évre . . . 100 Lel
 Félévre . . . 50 .
 Negyedévre . . . 35 .
 Egyes szám ára 2 L.
 Megjelenik minden szombaton.
 Kéziratokat nem adunk vissza.
 Telefonszám: 35.

Felelős szerkesztő:
SZÉKELY LAJOS.

DÉVA ÉS VIDÉKE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

Szerkesztőség:
 Regina Maria-u. 12., hová a
 lap szellemi részét illető min-
 den közlemény intézendő.
 Kiadóhivatal:
 Déva, Regina Maria-u. 12.,
 hová az előfizetések és hí-
 rések küldendők.

Szerkesztő:
KOVÁCS KÁROLY.

Nyílt levél

Dr. Dubleşiu György urhoz, Hunyadvármegye prefectusához

Méltóságos Uram!

Mint annak idején a város visszafel-
 lesztését célzó rendeletek elleni tiltakozó
 memorandumok szerkesztő-bizottságának
 a tagja, kötelességet vélek teljesíteni ak-
 kor, amidőn városunkat oly közlő ér-
 deklő kérdésben, a Hátszegre tervezett új
 törvényszék felállítása ügyében, Méltóságod
 figyelmét felhívni szándékozom.

A petrozsényi járásnak lekapcsolása, a
 brádi vasutvonalnak kiépítése, a körösbá-
 nyai járásbiróságnak a dévai törvényszék-
 hez való visszacsatolása s a vasuti köz-
 lekedésnek Dévára való tömörítése ügyé-
 ben megszerkesztett memorandumok oly
 hatalmas érvekkel tömörítvék, hogy azok
 előtt az illetékes központi intéző körök
 is meghajoltak, úgy, hogy Déva város
 jövő ipara és kereskedelme a fejlődés leg-
 szebb korszakát jelentené.

És akkor, amikor a fenti kérdésekben
 eljáró küldöttség a legszebben kecsegtető
 ígéretekkel tért haza, bombaszerű megle-
 petésnek nevezhetem azt az ideát, amely
 Hátszegen törvényszék felállítását tervezi.

Nem hiszem, hogy Prefectus ur, mint
 vármegyénk szülöttje, s mint e vármegye
 kulturális és közgazdasági életének szigorú
 figyelője mindenkor tanusított körülte-
 kintő megfontolásával e tervet támogatá-
 sában részesítené, különösen akkor, amikor
 magának a kormánynak is minden téren
 centralizáló hajlamát is figyelembe vesszük.

Amint egy országnak a fővárosa úgy
 fejlődik ki, hogy kulturát s a közgazdasá-
 got irányító erők rajta keresztül haladnak
 át, csak úgy képzelhetjük szűkebb ha-
 zánkban, vármegyénkben is a megye székhelyének
 fejlődését, ha kultur-, az ipart
 és kereskedelmet emelő intézmények lé-
 tesítésével közgazdaságilag erőssé tesszük,
 tehát fokozzuk, fejlesszük, egyszóval a
 központba tömörítjük azokat az erőket,
 amelyek fejlődésében elmaradhatatlanul
 szükségesek. Hisz nem is következhetne
 be semmilyen téren fejlődés, ha az erők
 elszórtan szétforgácsolódnának. Az ipar
 fejlődése és versenyképessége mindenkor
 a városokból indul, annak továbbfej-
 lődése tehát attól függ, hogy a városokba
 tömörült szakmákban a versenyzők tudá-
 suknak és képességüknek legjavát adják.

Prefectus ur! Egy állam közjogi élete

oly nagy befolyással van minden téren a
 fejlődésre, hogy a fejlett és tökéletes jogál-
 lapotot ma már egy kulturállam se nél-
 külözheti.

Nálunk a változott viszonyok között,
 ahol nagy részben még a magyar törvé-
 nyek vannak érvényben, sokszorosan szük-
 ség van arra, hogy az igen gyakran hé-
 zagosan megszerkesztett új törvények
 alapos jog-vitával, egy nagyszámu és tö-
 mör birói kar helyes jogfelfogásával, tisztá-
 zódjanak.

A dévai törvényszéknek meggyengítése
 a birói létszám csökkenését vonná maga
 után és ez azt eredményezné, hogy a
 jogfelfogás két-három birón keresztül a
 törvények magyarázatánál és helyes al-
 kalmazásánál a közönségre nem lenne
 megnyugtató. Különb is köztudomásu
 tény, hogy az egész országban s így a
 dévai törvényszéknél is nagy a biró-
 hiány. Ennek meg az az eredménye,
 hogy igazságügyi intézményeink késedel-
 mes intézkedéseik folytán nem tudnak hi-
 vatásuk magaslatára emelkedni.

Ha a vármegye székhelyén működő
 törvényszék megfelelő számu biróval ren-
 delkezik, úgy a helyesen kialakuló jogfel-
 fogások és jogszokások nemcsak az igaz-
 ságszolgáltatás javára szolgálnak, de a
 közigazgatás és pénzügyi intézkedéseket,
 illetve azok irányelveit is előnyösen be-
 folyásolják.

Tulajdonképen el is tértem attól, amit
 írni akartam, amennyiben közgazdasági
 szempontból kívántam Méltóságod figyel-
 mért e városunkra rendkívül szomorú kö-
 vetkezményekkel járó kérdésben felhívni
 Déva város polgármestere akkor, amikor
 városfejlesztési törekvéseit végrehajtotta,
 bizonyára arra gondolt, hogy Déva me-
 gyénk ipari és kereskedelmi életének gőc-
 pontjává fejlődik s így viselni tudja majd
 azokat a terheket, amelyeket különben a
 ma nem éppen legjobb helyzetben levő
 városi polgároktól föltétlenül meg kell
 hogy követeljen.

Ha az első pillanatra önzőnek látszik
 is tiltakozásunk a hátszegi törvényszék
 felállítása ellen, megnyugtathatom az el-
 lenkező véleményen levőket, hogy igaz,
 miszerint a petrozsényieknek Hátszeg kö-
 zelebb esik, de ott bizony csak a tör-
 vényszéknél levő dolgukat tudják majd el-

intézni, míg ha Dévára jönnek, úgy a pre-
 fecturán, subprefecturán, pénzügyigazgató-
 ságnál, iparkamaránál, építészeti hivatalnál
 stb. lévő ügyeiket is egyszerre intéz-
 hetik el.

Meg vagyok róla győződve, hogy Pre-
 fectus ur érzi azt a súlyos felelősséget,
 amely ennek a kérdésnek eldöntésénél
 nagybecsült személyére hárul, s meg
 fogja találni a módot arra, hogy esetleg
 a kormány ilyirányu törekvésével szem-
 ben is, bizonyára respektált ellenvéleményét
 érvényre juttassa, annál is inkább, mert
 fejlődésnek induló városunk ipari és keres-
 kedelmi szempontból semmiképpen sem
 tudná kiheverni azt az óriási csapást,
 amely e kérdés kedvezőtlen megoldása
 esetén érné.

Mély tisztelettel:

Nádasdy Árpád
 ipartestületi titkár.

Az államibeavatkozásról

Dr. Gustave Le Bon francia szociológus
 „Hier et demain“ című, 1917 év végén megje-
 lent munkájából. Jöslások a mai viszonyokra,
 amelyek, sajnos, mind beteljesedtek és be-
 teljesedni készülnek. A tulhajtott állami be-
 avatkozás katasztrófális hatásairól.

Dr. Gustave Le Bon francia szociológus és
 természetbuvár 1917 év végén, tehát szinte a
 háboru teljében indította utnak „Hier et demain“
 című munkáját, amelyben a világháborúról, bé-
 kéről s a népek és a kultura sorsáról szóló
 gondolatait gyűjtötte össze. 1917 évben az összes
 hadviselő államokban az étatizmus (állami be-
 avatkozás) talán a tetőpontján állott, mivel hadi-
 érdekből mindenütt az állam vette kezébe az
 irányítást. E tulengő étatizmus káros voltát
 igyekszik bizonyítani a kiváló szociológus és
 példaként hazájának, Franciaországnak az eljárás-
 rását hozza fel.

A ma Romániában meglevő étatizmus nem
 más, mint e francia példának az átvétele, min-
 denütt a legszélsőségesebb formában. A rossz
 francia politika miatt, amint ez alább is olvas-
 ható lesz, a francia kormány is szubvencionálta
 a földmívelést. Nálunk is jutalmat fizetnek ki
 ősszel az őszi vetésekért. A különbség csak az,
 hogy Franciaország azt 1917-ben, Románia
 pedig 1923-ban tette. 1917-ben pedig mindenütt
 szükséges volt ez a tulengő étatizmus, 1923-ban
 pedig már mindenki, a saját kárán is, beláthatta,
 hogy az ilyen étatizmus csak a csődhöz vezeteli
 az országot, aminthogy Gustave Le Bon is azt
 jósolja, hogy a tulhajtott étatizmus minden kez-
 deményezést megöl s a népet dekadenciára
 kárhoztatja.

Hogy Gustave Le Bon mennyire nem csa-
 lódott jöslásaiban, illetve fejtegetéseiben, élő
 bizonyítéka ennek nemcsak Románia visszafel-
 tárgyilagos sajtója, hanem, sajnos, hazai álla-
 potaink. A liberális kormány, reméljük, nem

fogja tovább forszirozni ezt a latin étatizmust, hanem már egyszer be fogja látni, hogy így kormányozni tovább már nem lehet, mert a mai gazdasági és társadalmi berendezkedés nem tűri meg ezt a tulhajtott étatizmust.

Szereínők, ha a kiváló francia szociológus szavai mindazoknál-visszhangot keltenének, akik ma ennek a tulhajtott étatizmusnak képviselői és esetleg hívei is. Nemcsak meggondolkoztatók ezek a gondolatok, hanem egész élet — és világszemléletet átalakítók is. Serre nálunk, azt hisszük, sok helyütt, nagyon is szükség volna.

Ime a munka egyik fejezete: „Az étatizmus (állami beavatkozás) és végső alakja, a kollektívizmus a háború előtt azt az irányzatot követték, hogy a latinfajú népek nemzeti vallásává válnak. Mint az isten kegyelméből való királyi hatalom örököse, az állam szemökben valamely misztikus lényeg volt, amelyet a polgárok folyton kritizáltak, de amelyhez viszont szüntelenül fohászkodtak s elsősorban tőle kívánták személyes igényeik kielégítését.

A minden véleményre tekintettel lévő liberalizmus és a maga véleményén kívül mást el nem ismerő étatizmus egyre kevésbé látszik összeegyeztethetőnek. Az étatizmus továbbfejlesztése eltüntetné a szabadságnak még a nyomát is az íráskor, cselekedetek és gondolatok fölött gyakorolt állandó cenzura berendezésével.

Franciaország politikai története harminc év óta az államszociálizmus hódításainak története. A számbeli túlsúly híján megvolt a merészsége, már pedig a szám mindig hátrál a merészséggel szemben. Demagógikus tullicitálásai és fenyegetőzései az országot a mélység szélére vitték, s az a háború nélkül, bizonyosan bele is zuhant volna a mélységbe.

Az étatizmusnak különböző eredményei Franciaországban és Németországban nemcsak azt mutatják, hogy az intézmények hatásai az őket elsajátító népek lelki világától függenek, hanem azt is, hogy ugyanazok a kifejezések egyik országban mást jelenthetnek, mint a másokban.

A német étatizmus elsősorban katonai jellegű. Csak kevésbé lép ki köréből s az iparosoknak meghagyja cselekvési szabadságukat. Ellenben a latin étatizmus azzal az igénnyel lép föl, hogy mindent ő intéz és irányít. Ha nem is nyeli el teljesen az ipari vállalatokat, ellenségekként bánik velük s tulhalmozza őket vexatórius rendszabályokkal, amelyek lenyűgözik lendületüket.

A német étatizmus az ország roppant gazdasági haladásának egyik tényezője, míg a latin étatizmus egyik legbizonyosabb oka volt ipari hanyatlásunknak.

Ha valamely állam mindent maga akar irányítani és mindent el akar nyelni, csakhamar ki nem egyeztethető kollektív érdekekkel találja magát szemben, amelyek működésének határt szabnak. Tehetetlensége ilyenkor anarchiába ful.

Az országokban, ahol a latin étatizmus uralkodik, az ügyek felsőfoku intézése csak látszólag van a miniszterek kezében. Tényleg pedig egész légiója a felelőtlen hivatalnokoknak tartja azt hatalmában. A miniszterek, akikre rátermettségük hiánya, ügyködésük rövid tartama és az általános jegyzetlenség miatt alig hallgatnak, csak illuzórius tekintélyt gyakorolnak.

Minden, olyan közdologban munkálkodó egyén, aki annak sikerében nincs érdekelve, csak gyenge szolgáltatást teljesít. E lélektani alapelvől — amelyet a szociálisták annyira nem ismernek — következik, hogy az állam által kezelt közüzemek sokba kerülnek és keveset hoznak.

Az amerikai ipar egyik ereje, hogy távol tudja magát tartani az állami beavatkozást. A mi iparunk gyengesége viszont az állami béklyók következménye. Ha az eddigi fölfogás nem változik meg, iparunk össze fog roskadni a törvények és szabályzatok sulya alatt.

Ha a polgárok nem tudnak megegyezni ügyeik elintézésében, akkor természetes, hogy az állam nehézkes és költséges gépezete kell, hogy közbelépjen.

Az állam és a magánipar igazgatása közt az az alapvető különbség, hogy az előbbi többet foglalkozik a formával, mint a lényeggel, míg a második megveti a formát s csak a hasznos realitásokhoz ragaszkodik.

A gazdaság törvényeinek megvetése, a háborus árszabások és rekvizíciók rendszertelensége, minden kezdeményezésnek megbénítása a zsarnoki és szakavatatlan hivatalok által: mindezek izelítőjéül szolgálhatnak annak, mily anarchiába süllyedne egy ország, amelyet végkép leigázna az államszociálizmus uralma.

A háborus árszabások következményeképp föllépő drágulás csak régi tapasztalatokat erősít meg. Már a Convent kénytelen volt belátni, hogy semmire sem tudja helyettesíteni a magánkezdeményezést, a munka szabadságát és a csereforgalom kölcsönös játékát.

Az, hogy visszariadtak a földmivest a gabonatermeléstől olyan adókkal, amelyek termésének az önköltségi áránál is olcsóbban való eladására kényszerítették, úgy hogy abban is hagyta ezt a mivelést, — azután meg az, hogy megpróbálták újra felélnikíteni a közigazgatási önkényre bízott szubvenciókkal: (Erre a mintára jutalmazták nálunk is az őszi vetéseket. Szerk.) két emlékezetes példája az állami beavatkozás kárhuzatos befolyásának.

Ha a háború után az ipari, mezőgazdasági és kereskedelmi kezdeményezéseket megbénítják majd az állami beavatkozásból folyó vexatórius szabályzatok: *az ennek az uralomnak alávetett népek dekadenciája bizonyossá válik. Nincs haladás egyéni kezdeményezések nélkül: e kezdeményezések viszont lehetetlenek, míhelyt az állam azzal az igénnyel lép föl, hogy az ipar és kereskedelem bonyolult szervezetét irányítsa.*

Az állami beavatkozás pillanatnyilag ugyan lehet oka a leggyöngébb népek haladásának, de kikerülhetetlenül maga után vonja a dekadenciát. Ha csak az állam az, amely gondolkodik és cselekszik a polgárok helyett, ezek képtelenné válnak a gondolkozásra és cselekvésre. A felsőbbrendű egyének belemerülnek az általános közepszerűségbe, s elűnnek.

Az étatizmus kiirthatatlan párthívei a háború után fölötte veszélyesekké fognak válni. Miután azt látták, hogy a háború alatt állami mindenhatóság nehezedett minden népre, ebből azt következtetik, hogy az étatizmus a békében is üdvös lesz. Mindazonáltal nyilvánvaló, hogy annak az uralomnak, amelyet rendkívüli helyzethez szabtak, csak erre a helyzetre nézve van értéke.

— Jóváhagyták Déva város költségvetését. Herbay Ágoston polgármester múlt hó 23-án Bukaresben volt több városi ügy elintézése végett. Ezek között volt a városnak 1924 évre szóló költségvetésének a jóváhagyása, amely a belügyminiszterium kisebb módosításai után meg is történt. A városi tanács eredetileg a város építkezésére 30 000 leit irányzott elő, amelyet a miniszterium más tételek terhére 110 000 leire emelt fel. Ez az egyedüli fontosabb változtatás a költségvetésben. A kormány szándéka, úgy látszik az, hogy a városok fejlődését mindenképpen előmozdítsa.

A dévai református egyház közgyűlése.

A dévai református és evangélikus egyház viszonya

A dévai református egyházköztség f. hó 27-én, vasárnap d. u. 4 órakor tartotta meg presbiteri és közgyűlést a lelkészi hivatal irodájában. A közgyűlésen mindenekelőtt a múlt évi papi jelentést, majd azután a felülvizsgált zárszámadásokat olvasták fel, amelyre a közgyűlés a felmentvényt minden további kikötés nélkül megadta. Megállapították, illetve jóváhagyták Fábán István lev. segédlelkész, tanító fizetését, amely ügy most már úgy az egyház, mint a tanító megalégedésére lett megoldva.

Ünnepélyes és felemelő pillanata volt a közgyűlésnek Dr. Martonossy György dévai ügyvédnek gondnokká történt megválasztása. Az elnöklő Bitay Béla lelkész javaslatára ugyanis a közgyűlés teljes lelkesedéssel és egyhangúlag választotta meg gondnokká a kiváló presbiteri, aki mindjárt le is tette a gondnoki esküt és meleg szavakkal köszönte meg a közgyűlés bizalmát.

A kántori tiszteletdíj és harangozói bér részbeni felemelése után a közgyűlés, illetve a presbiterium 5 új presbiteri választott. Elnöklő Bitay tiszteletes itt vetette fel az egyháznak az evangélikus egyházhoz való viszonyát s tekintettel arra, hogy a dévai evangélikus egyház már külön egyházzá alakult s már imaházat is készülnék építeni, javasolta, hogy az új presbiterek csak református tagokból választassanak. Erre azonban az evangélikus egyház névében megjelentek közül Schumann Ernő, az evangélikus egyház vezetője kijelentette, hogy ők még a református egyház kebelében meg akarnak maradni, mivel csekély anyagi lehetőségük miatt imaházuk még belátható időn belül nem készülhet el s mivel a református egyház eddig is mindig szívesen adta át istentiszteletre a templomot. Ezen kívül a temető is közösen protestáns temető, s egyedüli elválasztó csak a nyelv. Az egyház terheit eddig is hordozták és ezután is hordozni kívánják, nemcsak a most megjelent evangélikusok, hanem a többi hívek is.

A közgyűlés meglepődve hallgatta e szavakat és jóleső örömmel állapította meg a két testvérfelekezet kölcsönös szimpátiáját. Ezért aztán két presbiteri a lutheránusok közül, hármat a reformátusok közül választottak. A lutheránusok közül Schumann Ernőt és Dániel Lajost, a reformátusok közül Érsek Árpádot, Nagy Bélát és Segesdy Árpádot. A jelen lévő új presbiterek rögtön le is tették az esküt.

Elnöklő Bitay lelkész a presbiter kötelességéről tett említést, felhívván azt, hogy újabban a presbiteri esküt az egyház érdekeinek a védelméül meg is változtatták. Eszerint a presbiternek a hitélet ápolásánál jelentékeny szerep és hatáskör jut, amennyiben a lakosságot felosztják egymás között s mindegyik a reábizott rész hívőivel törődni tartozik.

Ezután az egyetemes egyházi adóról volt szó, amelyek nemcsak a múlt, de még 1922 évről sem folytak be egészen. Éppen ezért az egyház vezetősége ezúton is felkéri azokat, akik iskolai és egyházi adójukat még nem fizették be, hogy azt a lelkészi hivatalnál mielőbb rendezzék. Minden református ember beláthatja, hogy az egyház ebben a nehéz időben csak úgy tud hivatásának megfelelni, ha adóját mindenki lelkiismeretesen befizeti.

A közgyűlés, amelyen bizony többen is megjelentek volna, 6 óra körül ért véget.

Kovács Károly.

IRODALOM.

Két irodalmi vállalkozás Aradon.

Nem hinném, hogy volna Erdélyben magyar ember, aki nem hallotta volna az irodalom, művészet, kultúra, művelődés szavakat. S nem hinném, hogy valamelyik is ne kapcsolná ezt össze egy kézlegyintéssel. Hiszen már uton-útfélen annyit beszéltek és írtak az erdélyi magyar kultúra megmentéséről, hogy okvetlenül mindenkinek tudomást kellett szereznie róla. S azt hiszem, mindnyájan azt is tudjuk, hogy az erdélyi magyar közönség javithatatlan s hogy ilt a legjobb szándékok is a közöny szikláin vérzenek el.

Kezdetben az erdélyi magyar közönség úgy fogta fel ezen szellemi élvezeteket, mint valami szükségtelen dolgot. Nem ébredt tudatára annak, hogy ezzel saját lelkét kell táplálnia a fennmaradás, az élet érdekében. Mint egyáltalán minden szellemet, cifraságnak gondolta, amely nem árt ha meg van, de ha nincs meg, az se baj.

Nem értette meg, hogy minden magyar szó, minden magyar megnyilatkozás az ő lelkének megnyilatkozása. Az erdélyi magyar léleknek, az erdélyi magyar kultúrléleknek, amely az összeomlás idejében sötétben félrehúzódott, de amely azután teli alkotás kedvvel és akaraterővel, élni akarással kezdett kibontakozni.

Sajnos, általános európai sorvasztó lehellet légkörében élünk és élünk ma is s ezért volt olyan nehéz öntudatra ébreszteni a magyarságot. De a kisebbségi nemzeteknek mindig többet kell dolgozniuk s így meg kellett és meg kell birkoznunk a sorvasztó lehellettel, ha tovább is élni akarunk.

Ne felejtjük el, hogy minden erősségünk lelkünk kulturája, amelynek éppen úgy kell a napi kenyér, mint a testnek. S ne feledjük el, hogy minden nemzet csak addig él, amíg lelke kulturáját megőrizzni, illetőleg fejleszteni tudja.

Nemrég Aradon két irodalmi vállalkozás létesült. „Genius” az egyetemes kultúra folyóirata címen és céllal az egyik, a másik inkább a riport lapok enyhébb kivitelében „Erdélyi Élet” címen.

A „Genius” havi folyóirat és első száma igazán európai nivót reprezentál. Franyó Zoltán és Nagy Dániel állnak a lap élén, akiknek neve garancia arra, hogy e folyóirat nem fog a semmibe veszni.

Minden csak az erdélyi magyar olvasóközönségen mulik és reméljük, hogy annyi csalódás után már nem éri újabb csalódás az irodalmat.

A „Genius” egy példányának ára 40 lei és megrendelhető szerkesztőségünkben. Az „Erdélyi Élet” politikai, társadalmi, művészeti és közgazdasági hetilap, előfizetési ára egy évre 360 lei. Megrendelhető a kiadóhivatalnál: Arad Ortutay-palota.

— **Hadirokkantak és hadiözvegyek figyelmébe.** Déva város polgármestere 120—1924 sz. hirdetményében köztudomásra, de különösen a hadirokkantak és hadiözvegyek tudomására hozza, hogy abban az esetben, ha valaki kimaradt a földet igénylők táblázatából, úgy ennek a helyesbitésére egyedüli mód az óvás. Ezáltal a Bukarestbe való személyes leutazás feleslegessé válik, ahol különben is az ügyzők spekulációjának van kitéve az ember.

— **Mikor nyílik meg a Fehér-Kereszt?** A város vezetősége, mint lapunk mult heti számában is megírtuk, a Fehér-Keresztet már átadta a bérlő Groza-konzorciumnak. A bérlő a butorokat már régen megrendelte s ahogy megérkeznek, a Fehér Keresztet meg is fogják nyitni. Ez azonban február vége előtt nem igen fog teljesedésbe menni.

HIREK.

— **Panasznap Déván.** Mint ismeretes, a miniszter panasznapok megtartását rendelte el a közigazgatás összes faktorainál. Déva és környékének panasznapja mult hó 30-án, szerdán volt, amikor nemcsak a város lakosságának jórésze, hanem a környékfalvainak lakossága is felkereste a polgármesteri hivatalt, ahol Dr. Dublesiu György, Hunyadvármegye prefectusa, a többi hivatalok fejeinek közreműködésével vette át a kérvényeket és panaszokat. A falusi lakosság leginkább legelő, erdő és más kisebb ügyekkel kereste fel a prefectust, aki minden félnek a panaszát vagy kérését a legnagyobb türelemmel hallgatta s azok legtöbbjénél azonnal és kedvezően intézkedett is. A városi lakosság közül is többen kérvényeket adtak át s kivált a periferiákról, szintén a legelő ügyét hozták fel, mint amelynek kedvező megoldását akarják. A panaszok előadása reggel 9-kor kezdődött és csak este 7 órakor ért véget, úgy, hogy a prefectus s a többi hivatalok vezetői még az ebéd idején se pihenhettek. A kérések és panaszok illetően meghallgatása, a jóindulat és segíteni akarás, mint amit a prefectus ténykedéséből minden egyes panaszos megálapított, a legnagyobb megnyugvással szolgál a falusi lakosságnak.

— **Petrozsény város tisztviselői állásaira pályázatot hirdettek.** Hunyadvármegye alispánja Petrozsény város következő tisztviselői állásaira pályázatot hirdet: polgármester, főjegyző, három tanácsos, orvos, jogtanácsos. Pályázók az 1886 évi XXII. §. 74. pontja szerint felszerelt kérvényeket, szem előtt tartva az állami tisztviselői törvény 5 és 36 pontjait, 1924 február 10-ig adhatják be kérvényeiket a dévai prefektúrán.

— **Katonai hirdetmény.** A dévai államrendőrség, hivatkozással a szászvárosi hadkiegészítő parancsnokság 915 számú rendeletére, köztudomásra hozza, hogy az 1923 évfolyambeli, azaz 1902-ben született ifjak és az 1899, 1900, 1901-ben született ifjak közül azok, akik valamilyen címen eddig felmentésben részesültek, szolgálatba osztása február 1-én megkezdődött s éppen ezért a fentieknek a behívóban feltüntetett időpontban jelentkezniük is kell. Azok, akik nem kaptak behívót, minden további rendelkezés nélkül a fenti időpontban kell, hogy jelentkezzenek. Minden bevonuló meleg ruhát vigyen magával.

— **Meghívó:** *A dévai nemzeti kaszinó f. évi február hó 17-én és 24-én d. u. 3 órakor a kaszinó helységeiben rendez évi közgyűlést tart, melyre ezuton a kaszinó t. tagjai meghívotnak. A közgyűlés tárgyai az alapszabályok értelmében: a tisztviselők évi jelentései, a tisztviselők választása, a választmány kiegészítése, az 1923 i. pénztári jelentés és zárószámadások előterjesztése, a felülvizsgáló bizottságok kiküldése és esetleges indítványok, melyeket a közgyűlés előtt 8 nappal kell az igazgatóságnál bejelenteni. A 24-iki folytatólagos közgyűlés tárgysorozatát képezi: a kiküldött bizottságok jelentései és az 1924-ik évi költségvetési előirányzat tárgyalása. Kéretik, hogy a jelen közlemény meghívónak tekintessék, mert takarékosági szempontból külön meghívók nem küldetnek szét. Dr. Dublesiu György elnök, Josan Gyulla titkár.*

— **Ámor mozgó hírei.** Vasárnap, február hó 3-án és kedden 5-én délutáni és esti előadásban 2 részben „Az arany háromszög” című kalandor apacstörténet kerül vetítésre, mely izgalmas képekben enged bepillantást az apacsélet rejtelmeibe. A második részben egy opiumbarlang exotikumát is fogja élvezni a közönség, mely egy apacsbanda utolsó menekvési helye, ahol a rendőrség őket leleplezi és elfogja. — Csütörtökön, február 7-én, a magyebalra való tekintettel, az Ámor mozgó nem tart előadást. *Az előadások — úgy mint régen — vasár- és ünnepponon, valamint hétköznapokon pontosan délután 5 és este fél 9 órakor kezdődnek.*

— **A forgalmi adó befizetési napjai februárban.** A dévai kerületi adóhivatalnál februárban a forgalmi adót a következő sorrendben kell befizetni: 7-én A B, 8-án C D, 9-én E F, 11-én G H, 13-án I K, 14-én L, 15-én M N, 16-án O P, 18-án R, 19-én S, 20-án T U, 21-én V Z kezdőbetűkkel bíró adózók.

— **A ref. Hölgybizottság ma f. hó 2-án este 8 órai kezdettel tartja meg táncal egybekötött műsoros előadását a városi színházban.**

— **A dévai zsidó nőegylet teaestélye f. évi február hó 9-én este 9 órakor tartatik a déval Nemzeti Kaszinó összes termeiben. Beléptidij nincsen.**

— **Ujabb árverés a városi erdő faanyagára.** A város tulajdonát képező erdő faanyagának eladása céljából megtartott árverés, mint köztudomásu, nem járt sikerrel. A város most a második árverést február 14-ére tűzte ki. A szóban lévő faanyag kikiáltási ára most is ugyanannyi, mint az előző árverésen.

— **Szabad a sóárusítás.** A minisztertanács 1924 január 2-iki ülésében a sókereskedelmet az egész országban szabaddá tette s ilyenformán bármely kereskedő, minden néven-nevezendő engedély nélkül, árusíthat sót. A sóárak azonban maximálva vannak. Így a darabos és örölt só kg.-ja 1 leiel, a luxus só pedig 2 lei 50 banival árusítható.

— **Iparosbál.** A dévai iparlestület február 23-án a régi jó időköt ismét felelevenítő táncestélyt szándékozik rendezni a Fehér-Kereszt összes termeiben.

— **Még nincs villany az új utcában.** A dévai villanytelep igazgatósága a villany árának legújabb felemelésénél ígéretet tett a városi tanácsnak, hogy nemsokára az új utcát is világítani fogja. Tekintettel arra, hogy az új utcában a forgalom megnövekedett, fölkerjük a villanytelep igazgatóságát, hogy a kellő világításról mielőbb gondoskodjon.

— **Felemelték a járási kéményseprői díjakat.** Hunyadvármegye prefektusa a járási kéményseprői díjakat ujabban a következőkben állapította meg. Kéménytisztítás 6 lei, cilinderkéménytisztítás 6 lei. Ha a munka a kéményseprő székhelyén kívül esik, a tarifa nem változik, csak abban az esetben, ha az a községeken kívül van, pld. tanyán, s. b. s ekkor 50% plus és kilométerenkint 4 lei. Kéményégetés városban 10 lei, járásban 20 lei. Gépházkéménytisztítása 40 lei. Kályhacső és tűzhely tisztítása 6 lei.

— **Színházi előadás.** A dévai csángótelepi róm. kath. egyháztanács rendezésében a templom céljaira február 16-án este 8 órai kezdettel a városi színházban Szigligeti Ede 3 felvonásos „Csikós” népszimtművét a telepi műkedvelők fogják színre hozni. Előadás után tánc és bütfé reggelig a színházban. Jegyek kaphatók Dolcsig divattűzletében.

— **Mintavásár Bécsben.** Bécsben f. évi március 9-től 15-ig nagy mintavásárt szándékoznak rendezni. Azok a kereskedők, vagy iparosok, akik a mintavásárra el akarnak utazni, jelentkezzenek az iparlestületnél, ahol az 50 százalékos vasuti kedvezmény s az utlevek vizumoztatása iránt meg fogják tenni a további lépéseket.

— **Árverés a bukovai márványbányára.** Az uradalmak miniszteriuma a bukovai közbirtokosság tulajdonát képező bukovai márvány- és mészbánya kitermelési jogát 30 évre bérbe adja. Az árverés 1924 február 16-án lesz megtartva d. e. 10 órakor a prefektúrán Déván. A bérösszeg az első 10 évre 40,000 lei, a második 10 évre 50,000 lei, a harmadik 10 évre 60,000 lei. Az írott, zárt ajánlatokhoz 40,000 lei bántéppénz csatolandó. Egyébként a feltételek a dévai R-giunea silvicánál és a bukovai közbirtokosságnál is megtudhatók.

— **Önvédelemből gyilkosság.** A dévai törvényszék mult hó 29-én tárgyalta az alábbi érdekes esetet: Pusa Albert tirnávai lakos 1921 október 16-án a falu kocsmájában időzött. Egy másik asztalnál sógora, Dobra Áron üldögélt egy pár jóbarátjával és bort ittak. Dobra, amint meglátta sógorát, odahívta és kérte, hogy igyon velük. Pusa ezt elhárította magától, azt mondván, hogy az előbb pálinkát ivott s így arra nem ihatik bort. Dobra mindenképpen bele akart kötni a sógorába s ezért 5 lei 50 bani adósságát kezdte kérni tőle. Megadnám, de nincs aprópénzem, válaszolta erre Pusa, ami Dobrát még jobban felbőszítette s mást már nem tud-

ván kitalálni, szidalmazni kezdte, hogy sógora mindig különb akar lenni mint ő. Pusa hiába tiltakozott ez ellen is, Dobra mind hevesebben beszélt, úgy, hogy szót szóra követett s egyszerre kirántotta a kését és azzal Pusa fejére sujtott. Pusának csak a fejét karcolta meg a kés. A türelmes ember kicsavarta Dobra kezéből a kést és hazafelé indult. Dobra azonban még most sem nyugodott, hanem botot ragadva, társaival együtt sógora után szaladt s azt bottal akarta agyonütöni. Pusa ezt észrevéve, sógorát a saját késével éppen akkor szurta át, amikor az rá akart sujtani. A kés a honalj alatt hatolt be és azonnali halált okozott. A dévai törvényszék beigazoltnak látva a felhevült lelkiállapotot, amely az önvédelem egy bizonyos fokán már elragadja az embert, a btk. 79. §-ának alkalmazásával Pusa Abelt teljesen felmentette, úgy, hogy még az eljárás költségei is az állam terhére maradtak.

Laptulajdonos és kiadó: LAUFER VILMOS.

Casa Cercuală pentru Asigurările Sociale din Deva.

Nr. Ev. 2254 și Acc. 62—1923 1920—1921.

Anunț de licitațiune.

Subscribul executor al Casei Cercuale pentru Asigurările Sociale din Deva, pe baza Legilor: XLIV. din 1883. §. 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74 și XIV. din 1907 §. 46 și pentru acoperirea cotizațiilor de accident și de boală, publică licitațiune conform decisului cu No. Ev. 2254 și Acc. 62—1923 al Casei Cercuală pentru Asig. Soc. Deva, pentru suma de Lei 22,597.63 capital asupra avari mobile lemne, cai, rizne de fier. Intrepr. Forestiere sechestrate cu aceasta ocazie, prețuită în suma de Lei 34.500 spre a se vinde prin licitație publică.

Deci în senzul decisului de mai sus, se defige termenul pentru I-a licitațiune, în ziua de 18 Februarie 1924 la ora 10 a. m. în comuna Petroșeni-Valea roșu și pentru a doua licitațiune în ziua de 28 Februarie 1924 ora 10 a. m. în comuna Petroșeni (Valea roșu.)

La aceste licitațiuni se invita cumpărătorii cu observația ca susmenționată avere se va vinde celui care va fi oferit mai mult, conf. Legei LX. din 1881. § 107 și 108.

La licitațiunea prima, toate obiectele, a căror valoare nu trece de suma de Lei 50, se vor vinde imediat și sub prețul de evaluare, iar obiectele a căror valoare nu trece peste suma de Lei 50, numai în acel caz dacă se va da $\frac{3}{4}$ din suma evaluare.

La licitațiunea a II-a fără deosebire, toate obiectele se vor vinde și sub suma de $\frac{3}{4}$ a sumei de evaluare, aceluia care a dat mai mult.

Suma cumpărării se va achita imediat în numerar. Intrucât averea mobilă a fost sechestrată și de alte persoane, în baza §. 120. Art. de lege LX. din anul 1881. aceasta licitație se va efectua și în favorul lor.

Deva, la 30 Ianuarie, 1924.

25 1-1

Executor: Viliam Battyáni.

Szabadkézből eladó telek

a piskii rendezőállomás első sorompójánál, 5 katasztrális hold terjedelmű, a megyei út mentén több száz méter hosszan terül el, míg hátsó részét a gyorsfolyású Sztrigy-malom vize övezi. Megfelel bármilyen gyár létesítésére, téglagyártásnak is kiprobált, kitűnő föld. Értekezni a tulajdonosnál: **özv. MÜLLER JÓZSEFNÉ, piskii rendező** Esetleg ugyanott HAZACSEK V. építőmesternél.

Eladó ház.

Déván, közel a Piața Uniriihoz, (Főtérhez) egy két lakrészből álló teljesen jókarban levő **modern ház nagy gyümölcsös kerttel eladó.**

A ház április 1-vel beköltözhető.

Cím a lap kiadóhivatalában.

19 2-2

Eladó ház

továbbá 1 villanymotor 4 HP, 1 gyalugép, gyalupadok és szerszámok, tölgyfa-deszkák, kész butorok mérsékelt árban.

Loboncz P. asztalos Déva, Str. M. Viteazul 7.

11 3-3

UNITED STATES LINES

NEW-YORK felé

amerikai kormány gőzhajón

BREMÁBÓL Southampton át CHERBOURG-ba

GEORGE WASHINGTON

március 22. április 10. június 11.

President Roosevelt február 4. március 8.

President Harding február 11. március 18.

America február 23. március 26.

Indulás Southampton és Cherbourgól egy nappal később.

Southampton-Cherbourgól

LEVIATHAN

április 1. április 22. május 18.

Közelebbi felvilágosítások az alábbi címeknél.

➔ Kedvező alkalom áruszállításra. ➔

UNITED STATES LINES

Vezérképviselő Románia részére

„MERCUR” Bucarest, Calea Mosilor 51.

Timisoara, Hunyady-utca 8.

Czernovitz, Lillen gasse 15.

26 18-

Üzletfelosztás!

Van szerencsénk a n. é. közönséget értesíteni, hogy Petroșeniben Str. Reg. Ferd. (Fő-utca) 51 sz. alatt levő

üzletünket elköltözés miatt felosztatjuk,
miért is raktáron levő összes áruinkat **legolcsóbb árakon kiárusítjuk.**

Tisztelettel:

KOHN és FARKAS

női és férfi divatruháza Petroșeni, Strada Regele Ferdinand 51 sz.

1-1 24

Laboratorium
LEO,
Dresden-Weidenbach

Hóhéhr és egészséges fogak a

CHLORODONT

állandó használata által

Képviselő:
„CHEMOSANA”
Brassó, Uj-utca 27.

15 2 6

204 5-52

BYRON LINE LONDON.

Lloyd 2202

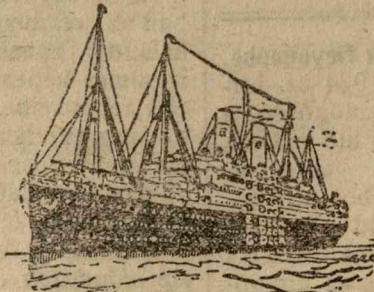
M. EMBIRICOS & Co.

București, Strada Paris No. 1.

CONSTANZA direkt NEW-YORK!

a legnagyobb tengerentuli luxusgőzöskkel, amelyek Constanza kikötőből indulnak Konstantinápoly, Pireu és Palermo érintésével direkt Newyorkba.

Átszállás és
vesztégyár
nélkül!
□□
Az utazás
tartama 16 nap,
tengerentuli
luxusgőzöskkel!

Constantinople
25.000 tonnás

„Byron”
22.000 tonnás

Themistocles
18.000 tonnás

Az utazás vonalainkon a legelőnyösebb, 50%-kal olcsóbb és leiben fizetendő!

Összes előírt okmányokat az utlevéllel és négy aláírt fényképpel beküldve, a regisztrálást és az amerikai vízum megszerzését még most elvállaljuk. Minden érdeklődő saját jól felfogott érdekében cselekszik tehát, ha bizalommal fordul központi irodánkhoz, ahol bármily információt szívesen adunk

➔ **M. Embiricos & Co. București, Strada Paris No. 1.** ➔